

Секція 1. ОБЛІК І ФІНАНСИ

УДК 658.152:658.589

ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

О.П. Близнюк, О.М. Іванюта

Обґрунтовано механізм і визначено ключові детермінанти впливу на рівень інвестиційної привабливості та потенціал інноваційного розвитку підприємств торгівлі. Визначено цілі, методи, інструменти формування та реалізації інноваційно-інвестиційної стратегії, важелі реагування на зміни кон'юнктури фінансово-інвестиційного ринку, що забезпечують прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень під час коригування інвестиційної траєкторії торговельного підприємства. Запропоновано методичний інструментарій для експрес-оцінювання інвестиційної привабливості підприємств торгівлі в розрізі реальних і фінансових інвестицій за групами цільових критеріїв та системою ключових фінансових показників: рентабельності, окупності, стабільності та ризику інвестицій.

***Ключові слова:** інвестиційна привабливість, інноваційний розвиток, інвестиційний потенціал, торговельне підприємство.*

TRADE ENTERPRISES INVESTMENT ATTRACTIVENESS INCREASING IN THE SYSTEM OF THEIR INNOVATIVE DEVELOPMENT PROVIDING

O. Blyzniuk, O. Ivanyuta

Innovation and investment development of all activity types enterprises is the national economy modernization integral element, which should have legislative support and be stimulated by the state. Functioning peculiarities of Ukrainian wholesale and retail enterprises and strategic trends of their innovation and investment development require improvement and effective use of legislative, economic, scientific and technical, financial and investment and organizational and managerial mechanisms which will provide their investment attractiveness increasing and innovative development stimulation.

Investment attractiveness assessment of trade enterprises as foreign and domestic investment objects, their ability to use and increase domestic innovation and investment potential analysis, is important factor of Ukrainian trade enterprises investment activity and attractiveness efficiency improving. Therefore, the scientific

substantiation of investment management theoretical and methodological principles, which is key factor of successful operation and development, influential lever of trade enterprises innovation and investment attractiveness level increasing, becomes especially relevant.

The research paper identifies key determinants of the effect on the level of trade enterprise investment attractiveness and innovative development potential, which are economic tools for the formation and implementation of its innovation and investment strategy, levers of responding to changes at financial and investment market, that provide sound strategic and tactical management decisions in the process of trade enterprise investment trajectory vector adjusting.

On the base of the identified key determinants of effect on the level of trade enterprises investment attractiveness and innovative development potential with taking into account the basic indices of effectiveness assessment of real and financial investment projects, for conducting rapid assessment of particular trade enterprise investment attractiveness we propose the matrix which is based on the comparison and assessment of indices actual values deviations from the optimal values by target criteria groups: profitability, payback, financial stability and investment risk, that allows to potential investor rapid assessment of the investment and innovation attractiveness level of particular enterprise in terms of planned real or financial investments.

Keywords: *investment attractiveness, innovative development, investment potential, trade enterprise.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Активізація розвитку інноваційно-інвестиційних процесів в економіці України залежить від її ефективної євроінтеграції, прискорення науково-технічного прогресу, зростання капіталізації та інвестиційної привабливості підприємств, підвищення рівня соціально-економічного розвитку країни загалом та багатьох інших чинників. Без розвитку інвестиційної діяльності у сферах реального та фінансового інвестування, прискореного залучення вітчизняних та іноземних інвестицій не можливе впровадження сучасних інноваційних технологій на підприємствах, зростання конкурентоспроможності продукції та підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності. Сьогодні від рівня фінансово-інвестиційного забезпечення залежать рівень науково-технічної оснащеності, оновлення та модернізації основних засобів вітчизняних підприємств різних видів економічної діяльності, можливості структурної перебудови національної економіки, вирішення соціальних, регіональних, демографічних, екологічних проблем тощо.

Інноваційно-інвестиційний розвиток підприємств усіх видів діяльності є невід'ємним елементом модернізації національної економіки, який повинен мати законодавчу підтримку та стимулюватися державою. Особливості функціонування підприємств

оптової та роздрібною торгівлі України та стратегічні напрями їх інноваційно-інвестиційного розвитку потребують удосконалення та ефективного використання законодавчого [1; 2], економічного, науково-технічного, фінансово-інвестиційного та організаційно-управлінського механізмів, що сприятимуть зростанню рівня їх інвестиційної привабливості та стимулюванню інноваційного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтеграція України в європейську та світову економіку істотно підвищує увагу зовнішніх і внутрішніх інвесторів до формування державою інвестиційного клімату в країні та регіонах, об'єктивної оцінки інвестиційної привабливості та інноваційного потенціалу підприємств різних видів економічної діяльності, які є ключовими характеристиками, що сприяють інтенсивності залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій.

Теоретичні та науково-методичні аспекти оцінювання та прогнозування інвестиційно-інноваційної привабливості країн, регіонів, бізнес-проектів, інвестиційних об'єктів, підприємницьких структур знайшли відображення в наукових працях І.О. Бланка, М.І. Бондар, Г.Л. Вознюка, В.М. Гриньової, А.Г. Завгороднього, Н.С. Краснокутської, М.Н. Крейніної, С.В. Лози, Т.В. Майорової, С.В. Мочерного, А.А. Пересади, О.М. Петухової, Т.С. Смовженко, В.Г. Федоренко, Н.А. Хрущ, М.В. Черної та ін.

У сучасній економічній літературі сформувалися декілька підходів до трактування інвестиційної привабливості [5–10]: як інтегральної характеристики окремих підприємств, бізнес-проектів, реальних та фінансових об'єктів майбутнього інвестування з позиції перспектив їх розвитку, обсягу і можливостей збуту продукції, ефективності використання активів та їх ліквідності, стану платоспроможності та фінансової стійкості; як інвестиційної привабливості окремих регіонів, галузей економіки, реальних проектів, фінансових (фондових) інструментів; як перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів, які визначають рівень задоволення фінансових, виробничих, науково-технічних, екологічних, організаційних вимог та інтересів інвесторів щодо конкретного підприємства; як сукупності економіко-психологічних характеристик діяльності підприємства, що задовольняють вимоги інвестора тощо.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємств торгівлі як об'єктів залучення зовнішніх і внутрішніх інвестицій, аналіз їх здатності використовувати та нарощувати внутрішній інноваційно-інвестиційний потенціал є важливими чинниками підвищення ефективності інвестиційної діяльності та привабливості торговельних підприємств України. Тому особливої актуальності набуває наукове

обґрунтування теоретико-методичних засад управління інвестиційною діяльністю, що є ключовою умовою успішного функціонування та розвитку, впливовим важелем зростання рівня інноваційно-інвестиційної привабливості торговельних підприємств.

Мета статті – обґрунтувати механізм і визначити ключові детермінанти підвищення інвестиційної привабливості торговельних підприємств у системі фінансового забезпечення та стимулювання їх інноваційного розвитку.

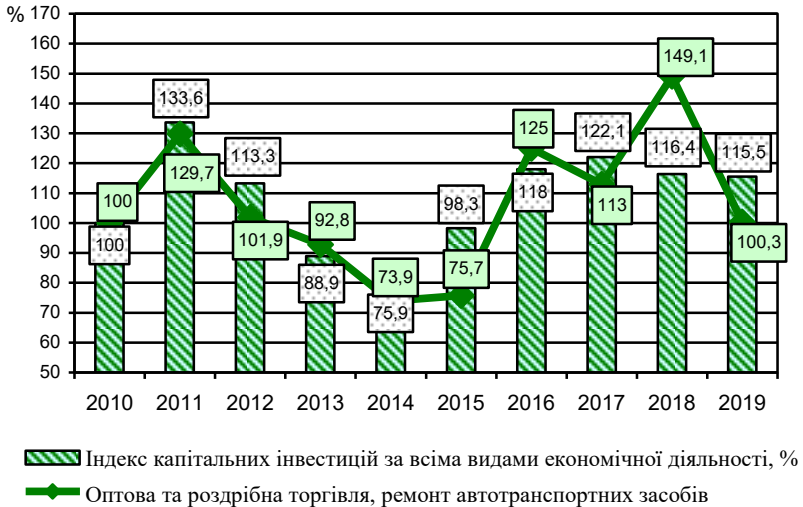
Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних кризових умовах економічної діяльності управління інвестиційно-інноваційним розвитком торговельних підприємств спрямоване на вдосконалення внутрішньогосподарського фінансово-інвестиційного механізму, методів, інструментів, процедур та технологій інвестування, систем формування та розподілу фінансових результатів, підвищення фінансової стійкості та платоспроможності, що є важливими чинниками інтенсифікації інвестиційно-інноваційного розвитку торговельних підприємств. Це, у свою чергу, сприятиме підвищенню ефективності та конкурентоспроможності торговельних підприємств на ринку, зростанню економічних показників операційної та фінансово-інвестиційної діяльності, що стимулюватиме платоспроможний попит і покращення добробуту населення.

У процесі наукового дослідження інвестиційних процесів важливого значення набуває оцінка ключових тенденцій, що відбуваються в динаміці та структурі джерел фінансування капітальних інвестицій підприємств за основними видами економічної діяльності, виявлення особливостей здійснення реального та фінансового інвестування на підприємствах оптової та роздрібно торгівлі України за тривалий період.

На рис. 1 наведено результати аналізу офіційної інформації Державної служби статистики України щодо здійснення капітальних інвестицій вітчизняними підприємствами за основними видами економічної діяльності; зокрема за видами діяльності – оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, які дозволяють виявити ключові тенденції в динаміці та структурі реального інвестування в економіку України за 2010–2019 рр. (без урахування тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частково Донецької та Луганської областей) [3].

Протягом 2013–2014 рр. відбулося суттєве зниження активності інвестиційної діяльності в економіці України та за основними видами економічної діяльності, що пов'язано з кризовими явищами в

економічному та політичному житті суспільства. Починаючи з 2015 р. спостерігається підвищена динаміка реального інвестування в Україні загалом та за окремими видами економічної діяльності. Аналіз тенденцій здійснення реальних інвестицій за видом діяльності «Оптова та роздрібна торгівля, ремонт» свідчить про зростання індексу капітальних інвестицій у 2016 р. до 125,0% та найвищі темпи капіталовкладень у 2018 р. – 149,1% (рис. 1).

Рис. 1. Індеси капітальних інвестицій в Україні за всіма видами економічної діяльності та торговельних підприємств (% до попереднього року) за 2010–2019 рр. (розроблено авторами на основі даних [3])

Сукупність політичних, правових, економічних, екологічних, соціальних та інших чинників впливає на інноваційний потенціал та інвестиційну привабливість окремих суб'єктів підприємництва, регіонів та країни загалом.

На рис. 2 нами визначено ключові детермінанти впливу на рівень інвестиційної привабливості та потенціал інноваційного розвитку підприємства торгівлі, які є економічними інструментами формування та реалізації його інноваційно-інвестиційної стратегії, важелями реагування на зміни кон'юнктури фінансово-інвестиційного ринку, що забезпечують прийняття обґрунтованих стратегічних і тактичних управлінських рішень під час коригування інвестиційної траєкторії торговельного підприємства:

Рис. 2. Ключові детермінанти впливу на рівень інвестиційної привабливості та потенціал інноваційного розвитку підприємства торгівлі (розроблено авторами)

– рентабельність, окупність, стабільність іа ризик вкладених інвестицій – ключові фінансові показники, що дозволяють об’єктивно оцінити рівень інвестиційної привабливості конкретного торговельного підприємства в частині здійснення реальних (капітальних) або фінансових інвестицій протягом релевантного періоду;

– стабільність фінансового забезпечення джерел формування інвестиційного капіталу та стимулювання потенціалу інвестиційно-інноваційного розвитку, зростання капіталізації підприємства торгівлі;

– рівень інвестиційної активності та швидкість окупності інвестованого капіталу, прискорені темпи його відтворення на розширеній основі;

– забезпечення стратегічної прогнозованості, стабільності й ефективності інвестиційної діяльності підприємства, підвищення рівня інвестиційної віддачі та привабливості для внутрішніх і зовнішніх інвесторів;

– ефективність оцінки та управління систематичними та несистематичними ризиками реальних і фінансових інвестицій;

– ефективність управління портфелями реальних і фінансових (фондових) інвестиційних проєктів.

Для інвесторів, які планують прийняти управлінське рішення про інвестування коштів у реальні (капітальні), фінансові, інноваційні, інтелектуальні об’єкти та проєкти (соціальні, екологічні, інфраструктурні, інформаційні, маркетингові тощо), важливими є відповіді на ключові питання, від яких залежить доцільність, оптимальність, стабільність, ефективність, тобто привабливість запланованих інвестицій:

1) оцінений рівень інвестиційної віддачі (доходу, прибутку) та інтенсивності відтворення (окупності) у часі інвестованого в бізнес-проєкт капіталу;

2) фінансова структура та ринкова ціна інвестованого капіталу, прогноз внутрішньої норми рентабельності інвестиційного проєкту;

3) прогнозовані строки реалізації інвестиційних проєктів (з урахуванням передінвестиційної, інвестиційної, та експлуатаційної фаз) до досягнення точки беззбитковості проєкту, після чого інвестиційний проєкт стає рентабельним та привабливим;

4) прогнозована тривалість (у роках) функціонування введеного в експлуатацію інвестиційного проєкту;

5) рівень отриманої соціально-економічної інвестиційної віддачі на різних стадіях життєвого циклу підприємства торгівлі;

6) імовірність і ступінь впливу інвестиційних ризиків на етапах розробки, реалізації та експлуатації інвестиційного проєкту.

Для відповіді на поставлені питання необхідно розробити зручний методичний інструментарій, який допоможе об'єктивно оцінити поточну та стратегічну ефективність певного інвестиційного проєкту та інвестиційної діяльності за релевантний період, спрогнозувати інвестиційний потенціал підприємства торгівлі за основними формами та видами інвестування, що загалом вплине на рівень його інвестиційної привабливості та потенціал інноваційного розвитку в довгостроковій перспективі.

Розглянемо базові принципи та методичні підходи до оцінювання доцільності та рівня ефективності реальних і фінансових інвестиційних проєктів [4; 11–14]:

- співставлення вартості та термінів інвестиційних вкладень з обсягами та строками відтворення інвестованих коштів;
- швидкість окупності вкладеного капіталу через грошові потоки, що їх генерують інвестиції;
- оцінка поверненого інвестованого капіталу на основі показника чистого грошового потоку (суми чистого прибутку та амортизаційних відрахувань) під час експлуатації інвестиційного проєкту;
- визначення обсягу інвестиційних витрат, який має охоплювати всю сукупність ресурсів, що використовуються та пов'язані з реалізацією інвестиційного проєкту;
- суми інвестиційних витрат і чистого грошового потоку мають бути зведені до чистої теперішньої вартості проєкту;
- розмір дисконтної ставки під час оцінювання зведеної вартості інвестицій має враховувати прогнозовані показники рентабельності, термінів окупності, рівня ризику, фінансової стійкості, ліквідності та інші індивідуальні характеристики реальних і фінансових інвестиційних проєктів.

На основі названих вище ключових детермінантів впливу на рівень інвестиційної привабливості та потенціал інноваційного розвитку підприємств торгівлі, з урахуванням базових показників оцінювання ефективності реальних і фінансових інвестиційних проєктів, з метою проведення експрес-оцінювання інвестиційної привабливості конкретного підприємства торгівлі, нами запропоновано матрицю, яка базується на порівнянні та оцінюванні відхилень фактичних значень показників від оптимальних за групами цільових критеріїв: рентабельності, окупності, фінансової стабільності та ризику інвестицій, що дозволяє потенційному інвестору оперативно оцінювати рівень інвестиційно-інноваційної привабливості конкретного підприємства в частині запланованих реальних або фінансових інвестицій (табл. 1).

Таблиця 1

**Матриця цільових критеріїв і показників експрес-оцінювання
інвестиційної привабливості торговельних підприємств**

Рівень інвестиційної приваб- ливості підприємства	Цільові критерії та показники експрес-оцінювання інвестиційної привабливості підприємства торгівлі			
	Рентабель- ність (Р)	Окупність (О)	Стабільність (С)	Ризик (Р)
I. Високий	$IRR_i > WACC$	$T_{OK_i} \leq \overline{T_{OK}}$	$K_{\phi CI_i} \geq \overline{K_{\phi CI}}$	$K_{\phi PI_i} \leq \overline{K_{\phi PI}}$
II. Середній	$IRR_i > WACC$	$T_{OK_i} \leq \overline{T_{OK}}$	$K_{\phi CI_i} < \overline{K_{\phi CI}}$	$K_{\phi PI_i} > \overline{K_{\phi PI}}$
III. Низький	$IRR_i < WACC$	$T_{OK_i} > \overline{T_{OK}}$	$K_{\phi CI_i} < \overline{K_{\phi CI}}$	$K_{\phi PI_i} > \overline{K_{\phi PI}}$

Наведена матриця не охоплює всього комплексу показників, які використовуються під час фундаментального аналізу інвестиційної привабливості реальних і фінансових проєктів. Її завданням є оперативна оцінка ефективності, доцільності та оптимальності запланованих інвестором вкладень у визначений об'єкт або проєкт.

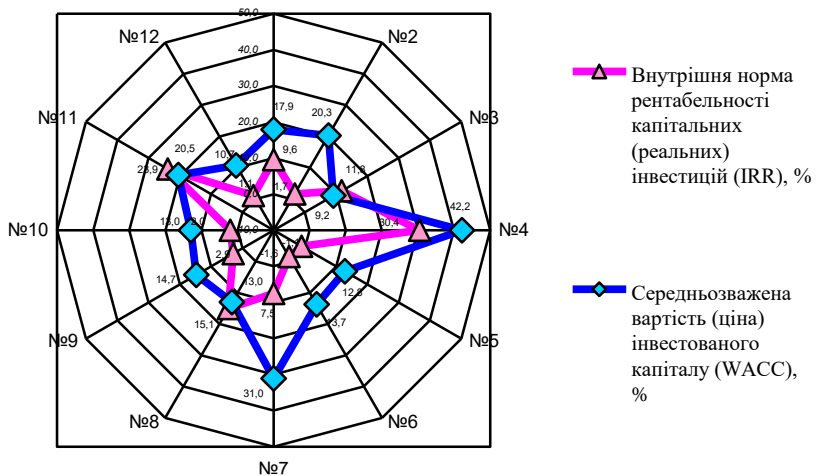
Власники, менеджери та зовнішні інвестори мають застосовувати комплексний підхід до оцінювання інвестиційної діяльності підприємств торгівлі, який урахує розгалужену систему показників бізнес-планів інвестиційних проєктів на різних стадіях їх реалізації: прогноз чистого грошового потоку, зведеного до сучасної вартості; заплановані та фактичні індекси дохідності та рентабельності; внутрішню норму рентабельності порівняно зі середньозваженою ціною інвестованого капіталу; фактичні та оптимальні періоди окупності й експлуатації інвестиційних проєктів; показники оцінювання впливу сукупного ризику (систематичного та несистематичного) на реалізацію та експлуатацію інвестиційних проєктів, ризик фінансової структури інвестованого капіталу, що розраховуються за допомогою статистичних та експертних методів [15].

На рис. 3 наведено результати порівняльного аналізу співвідношення показників середньозваженої вартості інвестованого капіталу (WACC) та внутрішньої норми рентабельності реальних (капітальних) інвестицій (IRR), отриманих підприємствами торгівлі вибіркової сукупності м. Харкова, в розрізі окремих підприємств торгівлі продовольчими товарами за 2015–2019 рр. У цій вибірковій групі тільки три торговельних підприємства можна віднести до привабливих, де

норма рентабельності інвестицій перевищує середню ціну інвестованого капіталу ($IRR_i > WACC$): № 3, № 8, № 11.

Періодом окупності інвестицій є термін, упродовж якого чистий грошовий потік, одержаний інвестором під час експлуатації проекту, зрівняється з початковою сумою інвестиційних витрат (вимірюється в роках, місяцях, днях). Для отримання більш точних результатів використовується дисконтований період окупності, який розраховується після дисконтування грошових потоків. Він завжди буде тривалішим, ніж період окупності без застосування дисконтування.

На рис. 4 наведено результати порівняльного аналізу індивідуальних дисконтованих періодів окупності реальних (капітальних) інвестицій та оптимальних дисконтованих періодів окупності інвестованого капіталу в розрізі окремих підприємств торгівлі продовольчими товарами вибіркової сукупності, що склалася в середньому за 2015 – 2019 рр.

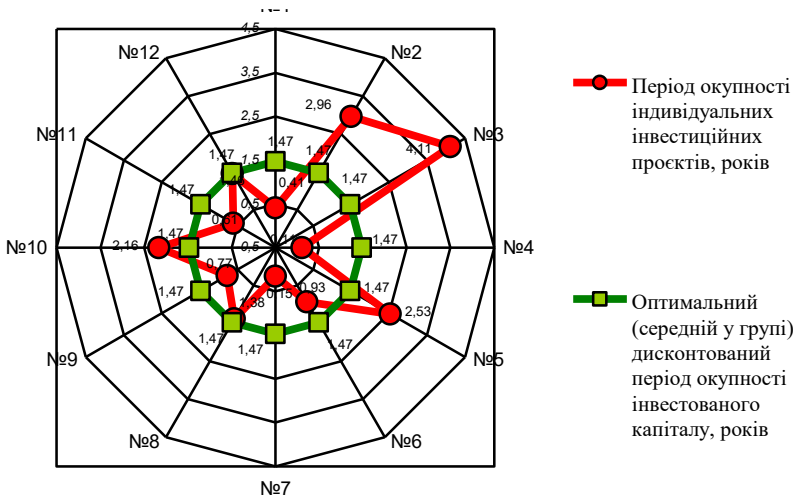

Рис. 3. Співвідношення внутрішньої норми рентабельності інвестицій (IRR) та середньозваженої ціни інвестованого капіталу (WACC) на підприємствах торгівлі вибіркової сукупності м. Харкова, яке склалося в середньому за 2015–2019 рр.

Результати порівняльного аналізу індивідуальних періодів окупності капітальних інвестицій та оптимальних дисконтованих періодів окупності інвестованого капіталу в розрізі окремих підприємств торгівлі вибіркової сукупності показали (див. рис. 4), що в

більшості торговельних підприємств індивідуальні періоди окупності реальних інвестицій є меншими за середні показники, що склалися протягом досліджуваного періоду ($T_{OKi} < DT_{OK}$), окрім № 2, № 3, № 5, № 10. Це означає, що швидкість повернення інвестованого в реальні проекти капіталу на переважній більшості підприємств торгівлі вибіркової сукупності є прийнятною і може задовольнити потенційних інвесторів.

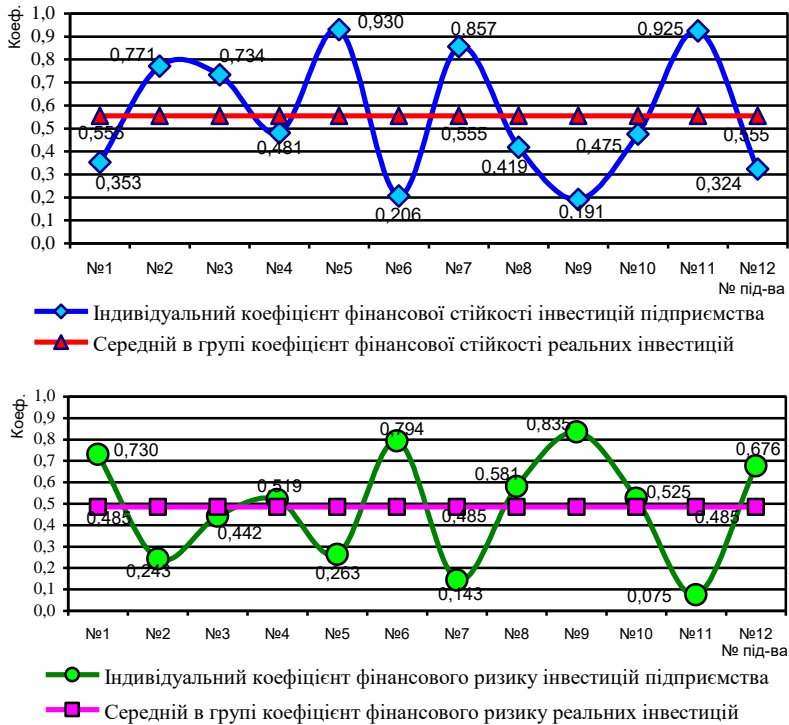
На рис. 5 наведено порівняльний аналіз відхилень індивідуальних коефіцієнтів фінансової стійкості та рівнів фінансового ризику структури інвестованого капіталу від оптимальних середніх значень у розрізі окремих підприємств торгівлі вибіркової сукупності, що склалися в середньому за 2015–2019 рр.

Рис. 4. Співвідношення періодів окупності індивідуальних інвестиційних проєктів (T_{OK}) та дисконтованих періодів окупності інвестованого капіталу (DT_{OK}) на підприємствах торгівлі вибіркової сукупності м. Харкова, яке склалося за 2015–2019 рр.

На основі результатів експрес-оцінювання ефективності інвестиційної діяльності підприємств торгівлі вибіркової сукупності в розрізі реальних (капітальних) та фінансових інвестицій нами надано комплексну оцінку інвестиційної привабливості кожного підприємства торгівлі за сукупністю ключових критеріїв: рентабельності, окупності, фінансової стабільності та ризику інвестицій, що дозволяє потенційному інвестору визначити переваги (+) і недоліки (–)

майбутніх інвестицій та оцінити загальний рівень інвестиційної привабливості та потенціал інноваційного розвитку конкретного торговельного підприємства (табл. 2).

Рис. 5. Порівняльний аналіз коефіцієнтів фінансової стабільності та рівнів ризику інвестицій на підприємствах торговлі вибіркової сукупності м. Харкова, які склалися за 2015–2019 рр.

Користуючись показниками табл. 2, кожне торговельне підприємство вибіркової сукупності може побачити свої «вузькі місця» в здійсненні інвестиційної діяльності в розрізі реального та фінансового інвестування, які впливають на зниження або зростання її ефективності та зрештою визначають рівень інвестиційної привабливості, а також на цій інформаційній основі розробити обґрунтовані тактичні та стратегічні управлінські рішення, спрямовані на забезпечення зростання інвестиційного потенціалу в системі інноваційного розвитку торговельних підприємств.

Таблиця 2

**Оцінка рівня інвестиційної привабливості підприємств торгівлі
вибіркової сукупності**

№ п-ва	Реальні (капітальні) інвестиції				Фінансові інвестиції				Оцінка рівня інвестиційної привабливості
	Р	О	С	Р	Р	О	С	Р	
I. Підприємства торгівлі непродовольчими товарами									
1	-	-	+	+	-	-	+	+	Середній
2	-	-	-	-	-	-	-	-	Низький
3	+	-	+	+	+	+	+	+	Високий
4	-	+	-	-	+	+	-	-	Середній
5	-	+	-	+	-	+	-	+	Середній
6	+	+	+	+	+	+	+	+	Високий
7	+	-	+	+	+	-	+	+	Високий
8	-	+	+	+	-	+	+	+	Високий
9	+	+	+	+	-	+	+	+	Високий
10	-	+	-	-	-	+	-	-	Низький
11	-	+	+	+	+	+	+	+	Високий
12	+	+	-	-	+	+	-	-	Середній
II. Підприємства торгівлі продовольчими товарами									
1	-	+	-	-	+	+	-	-	Середній
2	-	-	+	+	-	+	+	+	Середній
3	+	-	+	+	+	-	+	+	Високий
4	-	+	-	-	+	+	-	-	Середній
5	-	-	+	+	-	-	+	+	Середній
6	-	+	-	-	-	+	-	-	Низький
7	-	+	+	+	-	+	+	+	Високий
8	+	+	-	-	-	-	-	-	Низький
9	-	+	-	-	-	+	-	-	Низький
10	-	-	-	-	-	-	-	-	Низький
11	+	+	+	+	+	+	+	+	Високий
12	-	+	-	-	+	-	-	-	Низький

Висновки. Таким чином, у сучасних умовах високої конкуренції на фінансово-інвестиційному ринку та складної соціально-економічної ситуації в країні у потенційних інвесторів виникає необхідність оперативної оцінки інвестиційної привабливості певного підприємства торгівлі як потенційного об'єкта майбутніх капітальних або фінансових вкладень на основі аналізу ефективності здійснення інвестиційної діяльності за минулий період. Запропонований методичний інструментарій допоможе оцінити поточну ефективність окремого інвестиційного проєкту та інвестиційної діяльності

конкретного підприємства торгівлі за релевантний період, спрогнозувати його інвестиційний потенціал за основними формами та видами інвестування, що в комплексі впливає на рівень його інвестиційної привабливості.

За допомогою системи ключових показників експрес-оцінювання інвестиційної привабливості підприємств торгівлі за групами цільових критеріїв (рентабельності, окупності, стабільності та ризику інвестицій) є можливість ранжувати підприємства торгівлі за ступенем їх інвестиційної ефективності, надійності та привабливості для внутрішніх і зовнішніх інвесторів. Надана комплексна оцінка інвестиційно-інноваційної привабливості підприємств торгівлі вибіркової сукупності м. Харкова є важливим джерелом інформації для подальшої розробки та прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на інвестиційно-інноваційний розвиток підприємств торговельної галузі в регіоні та країні.

Список джерел інформації / References

1. Про інвестиційну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. Редакція від 13.02.2021 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

About investment activity [“Pro investytsiynu diialnist”]: Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 r. № 1560-12. Redaktsiia vid 13.02.2021 r.], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

2. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 26.12.2002 р., № 40-IV. Редакція від 05.12.2012 р. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

About innovative activity [“Pro innovatsiynu diialnist”]: Zakon Ukrainy vid 26.12.2002 r. № 1560-12. Redaktsiia vid 05.12.2012 r.], available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

3. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за 2010–2019 роки. Статистична інформація Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Capital investments by economic activities kinds for 2010-2019. The statistical information of Public service of statistics of Ukraine [Kapitalni investytsii za vydamy ekonomichnoi diialnosti za 2010-2019 roky. Statystychna informatsiia Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy], available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент / І. О. Бланк. – Київ : Ніка-Центр : Ельга, 2005. – 448 с.

Blank, I. (2005), *Investment management [Investytsiyni menedzhment]*, Nika-Tsentr, Elga, Kyiv, 448 p.

5. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання : монографія / А. О. Єпіфанов, Н. А. Дехтяр, Т. М. Мельник [та ін.]. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 286 с.

Yepifanov, A., Dekhtiar, N., Melnyk, T., et al. (2007), *Estimation of credit status and investment appeal of subjects of managing* [Otsinka kredytopromozhnosti ta investytsiinoi pryvablyvosti subiektiv hospodariuvannia], Sumy, 286 p.

6. Бугов А. М. Методичні основи оцінки інвестиційної привабливості підприємства / А. М. Бугов // Сталый розвиток економіки : всеукр. наук.-вироб. журнал. – 2012. – № 6 (16). – С. 77–81.

Butov, A. (2012), “Methodical bases of an estimation of investment appeal of the enterprise” [“Metodychni osnovy otsinky investytsiinoi pryvablyvosti pidpryemstva”], *Economy Sustainable development: Vseukrainsky research-and-production magazine*, No. 6(16), pp. 77-81.

7. Гунько В. І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств / В. І. Гунько // Фінансовий простір. – 2013. – № 1. – С. 85–88.

Hunko, V. (2013), “Factors and indicators of formation of investment appeal of the enterprises” [“Faktory ta pokaznyky formuvannia investytsiinoi pryvablyvosti pidpryemstv”], *Financial space*, No. 1, pp. 85-88.

8. Иванов В. Л. Анализ инвестиционной привабливості на основе комплексной оценки финансово-экономической деятельности / В. Л. Иванов // Экономика, менеджмент, підприємництво. – 2001. – № 6. – С. 11–15.

Ivanov, V. (2001), “The analysis of investment appeal on the basis of a complex estimation of financial and economic activity” [“Analiz investytsiinoi pryvablyvosti na osnovi kompleksnoi otsinky finansovo-ekonomichnoi diialnosti”], *Economy, management, business*, No. 6, pp. 11-15.

9. Краснокутська Н. С. Оцінка інвестиційної привабливості / Н. С. Краснокутська // Бізнес Інформ. – 2000. – № 4. – С. 62-65.

Krasnokutska, N. (2000), “Estimation of investment appeal” [“Otsinka investytsiinoi pryvablyvosti”], *Business Inform*, No. 4, pp. 62–65.

10. Ситник О. В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики / О. В. Ситник // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 23. – С. 127–130.

Sytnyk, O. (2015), “Economic essence of investment appeal of the enterprise and its characteristic” [“Ekonomichna sutnist investytsiinoi pryvablyvosti pidpryemstva ta yii kharakterystyky”], *Investments: practice and experience*, No. 23, pp. 127-130.

11. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність / Т. В. Майорова. – Київ : ЦНЛ, 2004. – 376 с.

Majorova, T. (2004), *Investment activity* [Investytsiina diialnist], TsNL, Kyiv, 376 p.

12. Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку суб'єктів національного господарства : монографія / за ред. Л. М. Савчук, А. В. Череп. – Дніпро : Журфонд, 2019. – 420 с.

Savchuk, L., Cherep, A. (ed.) (2019), *The theory and methodology of formation of investitionno-financial strategy of development of subjects of a national economy* [Teoriia ta metodolohiia formuvannia investytsiino-finansovoi stratehii rozvytku subiektiv natsionalnogo hospodarstva], Dnipro, 420 p.

13. Хрущ Н. А. Інвестиційна діяльність: сучасні стратегії і технології : монографія / Н. А. Хрущ. – Хмельницький : ХНУ, 2004. – 309 с.

Khrushch, N. (2004), *Investment activity: modern strategy and technologies* [*Investytsiina diialnist: suchasni stratehii i tekhnohohii*], KhNU, Khmelnytskyi, 309 p.

14. Чорна М. В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства : монографія / М. В. Чорна, С. В. Глухова. – Харків : ФОП Шейніна, 2010. – 210 с.

Chorna, M., Hlukhova, S. (2010), *Formation of an effective investment policy of the enterprise* [*Formuvannia efektyvnoi investytsiinoi polityky pidpryemstva*], Kharkiv, 210 p.

15. Єгорова О. М. Теоретико-методичні засади антикризового управління інвестиційною діяльністю торговельного підприємства / О. М. Єгорова, О. П. Близнюк // Фінансові механізми антикризового управління: сучасні реалії та стратегічні орієнтири : колективна монографія / за заг. ред. А. С. Крутової ; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків : Вид. Іванченка І. С., 2018. – С. 34–75.

Yehorova, O., Blyzniuk, O. (2018), “Teoretiko-methodical principles of anti-recessionary management of investment activity of trade enterprise”, *Financial mechanisms of anti-recessionary management: modern realities and strategic reference points* [“Teoretyko-metodychni zasady antykrizovoho upravlinnia investytsiinoiu diialnistiu torhovelnoho pidpryemstva”], *Finansovi mekhanizmy antykrizovoho upravlinnia: suchasni realii ta stratehichni oriientyry*, Kharkiv, pp. 34-75.

Близнюк Оксана Павлівна, канд. екон. наук, доц., кафедра фінансів та обліку, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: (057)349-45-07; 0509340977; e-mail: bliznukoksanap@gmail.com.

Blyzniuk Oksana, PhD in Economics, Assoc. Prof., Department of Finance and Accounting, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: (057)349-45-07, 0509340977; e-mail: bliznukoksanap@gmail.com.

Іванюта Оксана Миколаївна, доц., кафедра фінансів та обліку, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: (057)349-45-07, 0662996261; e-mail: oks_nuta@mail.ru.

Ivanyuta Oksana, Assoc. Prof., Department of Finance and Accounting, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: (057)349-45-07, 0662996261; e-mail: oks_nuta@mail.ru.

DOI: 10.5281/zenodo.5040263